

Iskustva u zalaganju za zdravlje

Pismo čitatelja objavljeno 1989. godine u listu Danas

Mate Ljubičić, Željko Baklaić, Miroslav Svjetličić

„D A N A S“
za rubriku „Pisma čitalaca“

„Oprostite, morate umrijeti“
(broj 399. od 10.10.1989.)

Nezadovoljstvo građana uslugama zdravstva na koje gospodarska i moralna kriza društva značajno utječe, prezentirano je na vrlo oštar način u Vašem listu od 10.10. 1989. Prihvaćajući tako kritički način pisanja, smatramo nužnim iznijeti i svoje viđenje mogućeg poboljšanja rada zdravstva u Hrvatskoj.

1. Uvođenje obiteljskog liječnika prema mjestu stanovanja, koji bi daleko bolje poznao i pratio svoju populaciju u njezinom socio-kulturološkom habitatu.
2. Uvođenje obveze pohađanja periodičnih stručnih sastanaka u okviru sekcije Zbora liječnika Hrvatske na kojima bi se zdravstveni radnici upoznavali s novousvojenim stavovima u dijagnostici i terapiji pripadajuće medicinske podstruke.
3. Program stažiranja kao i specijalizacije te polaganje odgovarajućih ispita mora prijeći u nadležnost Zbora liječnika Hrvatske, jasno uz koordinaciju s Republičkim komitetom za zdravlje.
4. Moraju se ukinuti svi nestručni sastanci radnika u zdravstvu do 18 sati unutar radnog dana. Dobrovoljni društvenopolitički rad mora prijeći u večernje sate kako pacijenti ne bi osjetili na svojoj koži posljedice naših izostanka s radnog mjesta. (Iznimaka su sastanci na republičkoj razini, jer većina članova putuje izvan mjesta boravka).
5. Ukidanje sadašnje organizacije uprave zdravstvenih ustanova, gdje biramo najuglednijeg liječnika za direktora te time obično gubimo dobrog stručnjaka i edukatora a dobivamo lošeg administratora (čast izuzecima). Predlažem uvođenje mjesta glavnog liječnika (ili medicinskog ravnatelja) zaduženog za stručno – medicinsku organizaciju rada i etičnost istog, te uvođenja radnih mjesta „poslovnog upravitelja“ (manager) sa svim pravima i odgovornošću za tehničko-pravno-financijsko funkcioniranje zdravstvene ustanove. Najprikladniji profil za mjesto upravitelja, po našem mišljenju, treba tražiti u redovima sposobnih ekonomista.
6. Usvajanje jedinstvene tablice osobnih dohodaka za cijelo zdravstvo Hrvatske kako bi izbjegli dugotrajna sastančenja i međusobna sporenja među zdravstvenim radnicima, a koja mogu imati negativan odraz na obradu, terapiju i njegu bolesnika. Samo u vrijednosti boda determinirala bi se specifičnost opsega i kvalitete rada pojedinog medicinskog tima.
7. Izbor republičkog „ministra zdravstva“ mora ići u suglasje Zbora liječnika Hrvatske, jer to je jedina moguća garancija uspješne suradnje vrhovnog zdravstvenog administratora u republici i strukovne organizacije zdravlja Hrvatske.

Samo stručno i etički organizirano zdravstvo, okrenuto prema zbrinjavajućoj populaciji ili pacijentu, može na čelu sa Zborom liječnika Hrvatske čista obraza zahtijevati povećanje sudjelovanja zdravstvene potrošnje u bruto nacionalnom dohotku društva. U tom slučaju pozitivan odgovor društva sigurno neće izostati.

Dr. Mate Ljubičić,
Dr. Željko Baklaić,
Dr. Miroslav Svjetličić, Zagreb

Napomena uredništva

Prije 22 godine u tjedniku Danas (broj 399. od 10. 10. 1989. godine) u rubrici „Pisma čitatelja“ objavljeno je pismo tri naša ugledna javnozdravstvena radnika (M. Ljubičić, Ž. Baklaić, M. Svjetličić) s prijedlogom o mogućim unapređenjima u organizaciji zdravstvene zaštite. U to je vrijeme vođena polemika o nezadovoljstvu pacijenata i građana zdravstvenom zaštitom. Od deklaracije o primarnoj zdravstvenoj zaštiti prošlo je desetak godina (Alma Ata, 1978. godine), pa se preispituje primjena u praksi novih načela i filozofije veće pravednosti među pojedincima i skupinama, bolje dostupnosti zdravstvene zaštite, odgovornosti i suradnje svih u zajednici za zdravlje građana. U Zagrebu je (godinu dana ranije) održana Međunarodna konferencija zdravih gradova (24. – 30. rujna 1988. godine). To je vrijeme demokratizacije društva, ali i vrijeme najave burnih i tragičnih događanja na ovim našim prostorima, naznaka moralne krize i nezadovoljstva građana nekim rješenjima, pa i u provođenju zdravstvene zaštite. Smatram da neki od prijedloga stručnjaka za bolju, učinkovitiju i kvalitetniju zdravstvenu zaštitu za ono vrijeme, mogu biti od koristi i danas, naročito u vrijeme priprema novih izbora za Sabor 2011. godine.

Za uredništvo:

Prof. dr. sc. Luka Kovačić, dr. med.
profesor javnog zdravstva